

Богдан Цувер
ПЕСНИ ПОСВЕТНЕ

Уредник
Зоран Колунџија

Богдан Џувер

ПЕСНИ ПОСВЕТНЕ



ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

ТЕСЛИ, ВЕЛИКОМ КНЕЗУ СВЕТЛА

Неугасивом Светионику
у свакоме мору
мракотине
људске

посвећује се,
са много горчине,
због неправди које још
не престају да му се чине –

ова скромна, окаснела песан

1.

за твој НЕСАН
и планет Земља
постаде ти ТЕСАН:

како би што дубље
у Свемир удевао
свој Ум –

пред тобом се
универзум
размицао

да би ти својом Мишљу
Промисао Природе
дотицао –
у њ проницао:

тако је човек ТОБОМ
моћ божанску
стицао;

зато ће
Изуми твоји
остајати живи,
људима користиви –

У ВЕКЕ ВЕКОВ

као Украс
за онај Чесни –
(Његошев) МЈЕСЕЦОСЛОВ,

Као НЕСЕБИЧАН
ПОКЛОН Човеков,

НИКОЛОВ:

Човечанству његово
велико подарје,

а више од тога
могло зар је –

поред толико оскудица,
неповољних услова
што га стизаху,

ометања што их чињаху,
препрека што их постављаху,
неподопштина којима се служаху –

чак му и право на ауторство
оспораваху и одузимаху,
другом приписиваху,

радећи то (уз остало)
са намером, циљно

(као одани поданици
Грамзе Незајазме –
Немани социјалне,

њени ревносни верници
као Бога Врховног,

неизневерног,
ПОКОРНО слéдног)

не би ли умањили
немерљиву величину,
практичне доступности
Теслиних изумитељстава

ако не могоше да спрече
њихову појаву и примену,

при том настојећи да их подреде
својим себичним, на штету
општечовечанских
потреба

2.

са лакоћом, рекло би се
(са стране гледајући),

чудесне своје ВИЗИЈЕ
претварао си у РЕАЛИ(ЗИ)ЈЕ,

сврсисходне,
неопходне,

иако су још
у твоје време
неке од твојих Замисли
сматране за посве неостварите

да су, одвећ –
или сасвим маштовите

и као такве, у ствари,
да су занемариве,
одбациве –

јер не беху, за грамзиве
довољно профитабилне

3.

и када си се
у размишљањима
у тренуцима творачким

пео и на висине највеће,
на Земљу би сишао, најчешће,
доносећи Откриће дотад неизумљено

које ће Земљанима
олакшати жиће
свакодневно

стављајући им, великодушно,
на располагање своју
Несебичност,
Доброту,
Дело,

за твог живота, већ
(КАО СТВАРНИХ)
у легенде
ушлих

као јединствен,
непревазиђен пример

подухвата појединачног,
ПОСТИГНУЋА личног –

које, по досегу и значају,
јесте цивилизацијски,
епохални ПРИЛОГ

као НОВУМ трајно уграђен
у темеље људског постојања:

да светли као Зубља
у не малим, пратећим,
ПОМРЧИНАМА човековим –

које (УСУДНО, изгледа)
остају саставни
део живота

у непрекидној борби
синове Светла

са синовима

Таме –

а ти си, несумњиво,
био (и остајеш) један

од водећих, Великих
Кнежева Светла

4.

уз сва одрицања,
без поштеде себе,

испуњавајући своје
Више Позвање пред Богом,
или Природом (тима и пред собом)

за узврат, никада,
од људи, ниси
очекивао,

камоли да си призивао,

ма какву благодарност,
било чију захвалност...

и да си хтео, не би стизао,
јер си потпуно ПОСВЕЋЕН био,
стваралачкој мисаоној Потрази

за оним што би – ако се пронађе –
служило људском роду као Опште Добро

5.

ваљда те Творац
(ма ко то био)
баш таквог
СРЕЗАО,

да си, без милости,
сам себе УПРЕЗАО

у јарам –
за дубља орања

неомеђених ледина
људског Сазна(ва)ња,

при томе будући свестан
да та, твоја бразда
није једина,

али је свакако она
што је – и за вазда –
плодно заорана, засејана

богатом жетвом довршавана,

упркос свакојаким непогодама,
природним и људским

6.

теби много тога беше могуће
и стога што је твоје надахнуће
бивало у дослусима и са Световима,

у које си смело,
чешће, и подаље,

као НИКО ПРЕ ТЕБЕ
(али ни после),

искорачивао ИЗ ОВОГ –
једино доступног
човеку...

свеједно, што у њему
КРАЧЕ (мада КОРАЦИМА
скретним, тумарним)

преко (тврде) седам милијарди

тобоже (велим) РАЗУМНИХ
човеколиких Створења,

са толико СИВЕ МАСЕ
а са мало памети
и доброте

(ко зна када, како и зашто;
и да ли оправдано, исплативо

– с обзиром на уложена средства,
енергију, време, жртве –

усталих на ДВЕ НОГЕ,
„леву“ особито)...

и, ето, у том Свету
(до)суђеном људима

(ма колико да их је,
и ма какви да су,
куда год иду)

не би више
Зубљоносаца
Прокрчилаца –

ни налик теби
некмоли пак равних,
дораслих, предњачећих –

да Лучама
пропрте пртине
кроз сметове Тмуше,
подмуклуше, грлостезуше:

док Тмине земне надолажаху,
већма се згушњаваху –

сада већ претећи
да СОБОМ Свет
као сачем

поклопе плочом
црномра(к)морном,

недизимом,
непробојном...

отуда, понекада, зазебем
да се опет не збуде –
по оној Владичиној
давној, како –

„СВЕТУ ЛАМПУ
ЛУД ВЈЕТАР УГАСИ“

7.

како год,
било ко,
ма шта,

АЛИ –

после твоје мајке
не нађе се друга

– у целом Свету –

која би родила
таквога ЉУДЕТУ,
НАУЧНИКА – ПОЕТУ,
као што беше ТИ...

рођеног за сва времена,
од српског Племена,

у народу, иако бројно
можда маленом –

оно по учинку
историјском
и људском

неоспорно
знаменом...

ЈЕСТ, и са Кућом На Друму
али увек поузданом
устуку зулуму

у наметаним
БОРБАМА НЕПРЕСТАНИМ

за Крст ЧАСНИ
и Слободу ЗЛАТНУ –

и Похвалу Јефимијину
везену на платну,

Љубве Слово
Деспотово,

Јеванђеље
Мирослављево,

Савин Типик
Законоправило,
Душанов Законик...

Анђела Белог
на зид Милешеве
у фреску слетелог

за НЕБОЗЕМНЕ
Високе Дечане,
Нагоричане,
Сопоћане,

Свевишњу Љевишку,
Озарницу Грачаницу,

Синовљев и Очев
несебични дар
величајни –
Хиландар;

и опет,
испоново...

за Косово
и његов Завет –

српски ОТВЕТ
да Јерусалим
православни

не остане отет

8.

макар то било, знам,
противно свакој
чињеници –
разумној

ВЕРУЈЕМ да ти знаш
и то да она Голубица,

и кад невидна, и даље слеће
(не знам да ли и у лику Тизбе?)

на прозоре
твоје митске
хотелске Избе,

да те, јутром,
помилује СТРУЈ
лепета крилног,

да, с вечери,
пане по који ПЕРУЈ
на јастук ти постељни,

или на запис дневнички
на радном столу –

барем као ублажни,
АКО НЕ ИЗЛЕЧНИ
мелем твој
нутреном
БОЛУ,

као РАНИ живој,
незарадивој –

од других људи
(од кога би другог)

неправедно наношеној ти
МРЖЊОМ, ЗАВИШЋУ,
ГРАМЗИВОШЋУ –

као оружјем најљућим,
ништа мање нељудским

и у временима твојим
него ли овим текућим

(иначе, због недела
све теже подносећим

и човеколиком Створу
ЗЛОТВОРНОМ,

а некмоли ЉУДСКОМ
Бићу БЛАГОРОДНОМ,

ДУШЕВНОМ)

9.

у нади да следеће што ће се
овде напослетку рећи –

неће бити схваћено
(не бар одвише)
нескромним,

усуђујем се,
док ме још има
(иоле) постојима

ДА КАЖЕМ
(и више пожално)

како ме једно питање
не престаје (целог) да цима,

бије по костима,
једнако, као да туче
по мозговним вијузима

(СВЕ ЈЕ У ВЕЗИ, на истој Тези,
јединственој непоправној Генези):

КАКО, дакле,
и моје Слово,
ово Посветное,
Неспокојное,
Опоменое

да допре до Створења
човеколиког, дубоко већ
зашлог у доба Последњег
времења (и њега истичућег)

до тог Биће
што се све већма
напамет (без заслуга,
основе, немајући покрића),

ПРВАЧИ, (по)стављајући се,
као Одлучујући Чинилац
у Средиште свега
постојећег

приказујући себе
ЗА ОНО ШТО СЕ НИЈЕ,
у суми поседујуће своје
ЧОЈСТВЕНЕ, ЉУДНЕ Есенције

(не видим шта би био
други разлог, осим потере
за надокнадом нечег недостајућег)

будући свесно да је,
ипак, САМО –

периферна, маргинална епизода
у менама Енергије и Материје

и као таква, Живуљка, Човуљка,
неминовно пролазна
јер је орочена
колико год
иначе

могла да траје;

КАКО да објасним
све неразумнијем Створу –
људском, да губећу мудрост не могу
да замене „паметна“ помагала, ма колко да се
усавршавала, и каква се вештачка интелигенција уградила

јер почетне добити
(и ту, као у свему)
могу, у коначници –
(по ЉУДСКА Својства)
бити још веће изгубити;

КАКО, КАКО...

Велики Кнеже
Од Светлости,

не потежем ОЛАКО (ни ја)
Твоје ПЛЕМЕНИТО
Господство,

нити, ТЕК ТАКО
искушавам Твоје
Високо Умство –

али, дошапни
(можда је Час)
бар Ти, некако,